

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Évi hátra	36 kr. (70 fillér.)
Három hónap	11 frt (21 kor.)
Vidékre postán:	
Évi hátra	65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három hónap	2 frt. (4 kor.)
Hét hónap	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagynyác-tér sarkán.Felőlős szerkesztő:
KUN BÉLA.

Szervezkednek a postások. — Öngyilkos kuszár.

Émelyítő játék.

Nagyvárad, okt. 20.

Hetekig hangzott a Kárpátoktól az Adriáig a bösz üvöltés: új delegátusok kellenek! Újakat választunk erősebb, mérgeesebb fogukat a mostaniaknál.

A csóvát maga a kormány dobta el és a hamar tüzet fogott az ifju harcosok lőn dobogó, hazafiai, kebleiben. A hamis jelszó, a cégér, amelylyel a csóvát kiröpítették, az volt, hogy a régi delegáció nem illetékes az új közös költségvetés megszavazására. Ez lett a szilárd pont, mely körül a hazafias ifju pianéták hetekig keringtek.

Mikor pedig a kormány látta, hogy ez még mind nem elég, hogy e csóva nem gyújtott úgy, ahogyan akarta, nyomatéknak még beledobta a serpenyőbe az alelnöki fizetésekkel.

Ez volt a második cégér, az újabb család. Megerősítése az elsőnek. Lesz új delegáció, — mondották álszenteskedően, jezsuita pófalán, — de új alelnököket is kell választani. Hármát, de — fizetés nélkül.

És erre elült minden vonalon a zaj. A szájak elnémultak, mert a kormány hirtelen — másrt gondolt.

Addig tudmillik természetesen osztozott pártja fölfogásával, amely alapján az eredményben véve az övé volt és természetesen inyére volt, hogy Goluchowskinak kellemetlenkedő urakat szed szerével kirugdaltha a delegációból.

Utóbb azonban meggondolta magát a kormány. Töprengött, mint egy modern Hamlet-csoport.

Minek bocsássa el a régi delegációk — gondolta — mikor ezek az urak abba a ruhába állítottethetők fel, amelyikbe a kormány akarja. Ha akarják: vigyáz Goluchowskóra, ha nem akarja: nem vigyáz. Ha megszajogja a kormány embereinek orra, hogy ütökátjárna van szük-

sége, majd előrukkol: ime, itt vannak a bekéltlenkedők, ezek voltak, akik a külügyminiszterre vizyáltak. Mégsem bízunk hat — Goluchowskiban, amiint az eredmény mutatja. Ha pedig nincs szüksége a kormánynak a vizyatra, illetőleg a kellemetlenkedőkre, akkor piáne jó, ha szem előtt vannak a kellemetlenkedő urak, mert rajta tartja a lábát az illetők fején, hogy ne mozdulhassanak, ne kiabálhassanak. Így lehet még mindig lesz elegendő idő mérlegelni, vajjon szájkosárra, vagy aranytapaszra van-e szükség?

Ez a betörő okoskodás volt az oka, hogy az új delegátusokat lefujták. Megjött a megrendelt jelentés: Nincs szükség új delegátusokra. Maradnak a régiék. Cserébe természetesen marad a két alelnök — fizetéssel.

És az unorító komédia folyik tovább.

Az iparfejlesztési törvény.

Az előadók auznaak.

— A képviselőház ülése.

Budapest, október 20.

(Telefontudósítás.) Ma kezdődött meg a Ház érdemleges vitája és erre a fontos alkalomra stafétával szedték össze a képviselőket De még így is huszonöt ember előtt nyitotta meg Juth Gyula elnök az ülést. A miniszterek közül is csak Kossuth Ferenc volt jelen, aki látható elégedetenséggel tárgyait a hűveivel. A tegnapi pártérkezletről beszéd s igen haragos kedvű megjegyzéseket tett:

— A pártfegyelem . . . Rendet kell csinálni. . . Polónyi, Kálosy . . . ezek a szavak ballasztottak ki a csoportból, amely körülvette.

A mai ülésen az iparfejlesztési javaslat tárgyalásán kívül három interpelláció is volt.

A napirend előtt.

Az ülést pontosan tíz órákor nyitotta meg Juth Gyula elnök. Bemutatta Kelemen Béla lerelét melyben a

tápei kerület mandátumáról lemondott. Az elnök az új választás iránt megteszt az intézkedéseket.

A jegyző: Az indítványkönyvben nincs bejegyzés. Az interpellációk között dr. Lengyel Zoltán a honvédegyenruhák dolgában, Szamassa János az oláh cigányok megrendszabályozása dolgában, Petrovics István egy közigazgatási kérdésben írt be interpellációt.

Utazás az előadók körül.

Az elnök: Következik a hazai iparfejlesztésről szóló javaslat tárgyalása. Dr. Nagy Emil előadót illeti az. (Felkialtóások.) Nincs itt! (Nagy zaj.)

Az elnök: Már bocsánatot kérek, ez mégis hallatlan dolog. Az előbb az egyik, utóbb a másik előadó, egy fontos törvényjavaslat referensé bírányik. Így kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni.

Kossuth Ferenc: Tisztelettel azt indítványozom, hogy Sereányi József államtitkár referálja a javaslatot.

Az elnök: Kérem, ez lehetetlen! A miniszter ur nevében beszélhet, de a bizottság nevében nem.

Kálosy József: Azt indítványozom, hogy a javaslat előtt a mentelmi bizottság jelentését tárgyaljuk.

Az elnök: Ez sem lehet. A napirendet tegnap megállapítottuk, kinyomtatuk s az előadó urak annyira megbecsülhetnék fontos kötelességüket, hogy idején bejőjenek a Házba.

Olaj Lajos: Változtassuk meg a sorrendet! (A terembe lép az egyik előadó, Zalkariás János. Nagy derűtlenség. Felkialtóások a baloldalon: Jó reggelt, János!)

Kossuth Ferenc: Talán a bizottság tagjai közül más is lehetne előadó?

Az elnök: Ha megbízást kap a bizottságtól, de beugrannia nem lehet.

Kossuth Ferenc: Hiszen itt csak ismertetésről van szó. (Zaj.)

Az elnök: Ezt csak az előadók tehetik meg. Így kénytelen vagyok az ülést. . . (Ebben a pillá-

natban kikelt orocsal, sépadtan berohant a terembe Nagy Emil. Viharos derűtlenség és zúgolódó zaj fogadja. Egész csemő fögüteltségű képviseelő rakított: Szépen blamírozást minket! Főlélet az előadó székre.) Ugy látom, itt van az előadó ur. Akkor hát kezdhetjük a javaslat tárgyalását.

Az iparfejlesztési javaslat.

Nagy Emil előadó: Bocsánatot kér a Háztól, hogy megkésémet, de éppen a javaslat érdekében volt fontos tárgyalás. (Felkialtóások: Megbocsátunk Emil!) Elmondja, hogy lát agrikulur állam vagyunk, megpis fontos dolog, hogy az ipar, kereskedelem a földművelési okszér arányban álljon fenn. Szükséges, hogy az önálló vánerült bekövetkezése esetén legyen erősebb iparunk, különben idegen kéz rohanna meg tisztességtelen jelölt országunkat. Visszakérdezi: vet a multra s ismereti a javaslat tartalma s a bizottságok intendói. Aztal fejti be beszédjét, hogy a kormány és a (szóval) egymás nélkül Magyarország nem élhet. A javaslati propozíció, hogy a (szóval) felkialtóásoknak objektív háziat adjon. Ajánlja a javaslatot elfogadásra de meg egyszer bocsánatot kér az elkesérett. (Helyeslések.)

Kossuth Ferenc: Az előadó szép és terjedelmes beszéde után szinte felesleges az ő felolvasása. Csak néhány megjegyzést tesz. Aki a közigazgatási önállóságot akarja, annak akarnia kell az ipar fejlesztését is. Az ellenzéki padokon a gazdasági önállóságot küzdött, nem változott a miniszteri székben sem. (Eljénés.) Az iparfejlesztés utja hosszú, még ha mesterségesen siettetjük is. Angliából, Franciaországból, Németországból kiranjuk idevonazani az idegen toket, amely legelőbb 10 százaléktól kezdhet, 90 százalékáigthon marad nálunk. Természetesen, hogy a tokének előnyökkel kell biztosítani. A kormány kénytelen volt, ha nem szívesen tette is, diszkreditálni jogokat kért. A törvényjavaslatot a legújabb és legpontosabb hazaszereteti hája át s kört annak elfogadását. (Taps a baloldalon.)

Ezután az interpellációkra került a sor. Lengyel Zoltán a honvé-

— Üzlet megnyitás. —
Kossuth-Lajos-utca Hajnal-házban
— MEGNYILT —

Réti Jenő kalapgyári raktára.
Női és gyermek felöltők, costümök, pongyolák, színházi selyem-blosok, gyermekruhák, fehérneműk és divatcikkek óriási választékban.

delmi minisztert interpellálta meg a honvédelmi és honvédelmi dolgában. Jekelfalussy honvédelmi miniszter azt válaszolta, hogy a honvédelmi szűrésről szűrésről még nem nyilatkozhatik, de a honvédelmi ruhákat illetőleg kijelentheti, hogy a célzatlanság elvekre, valamint a nemzeti jellegre okvetlenül figyelmen kívül.

Ezután az ülés véget ért.

Öngyilkos huszár.

Felakasztotta magát a kaszárnyában.

Nem boncolják föl a holttestet.

Miért titkolóznak?

Nagyvárad, okt. 30.

(Saját tudósítónktól.)
A nagyváradi katonai kórház sötét halottas kamrájában kiterítve fekszik egy fiatal szabadszállási katona: Csaplár István, huszár kovács. Alig három hónapja, hogy magára öltötte a cifra huszár mундrét, de már is végkép melegezte a katona élet minden kínját nyomorát és felakasztotta magát.

A békés természetű, csendes és sehogyan sem tudott megbarátkozni az új divattal és gorombá modorral, amint a fellebbvalói elszökött intézni a szegény közeleget baját.

Nem volt egy jó embere, akinek eljárnak volna hozzá, a kovács katonai társai szidalmazták és csúfolták, fellebbvalói pedig, farszót nehéz munkára kényszerítették a grengo testalkatú fiút. Hiába mondotta magáról, hogy beteg, nem hittek neki s még kíméletlenebbül hajtották szolgálatra.

Csaplár István, aki egyetlen névmasza volt öreg szüleinek, a kovács mesterséget üzte Szabadszállás községében. Békésen élt szüleiével a fiatal élet barátságos egyszerűségében, de mindannyiszor félelem és rettegés szállott meg, amikor a katonaközpont gondolt. Fájdalma nem ismert határt, amikor a sorozások alkalmával „taulich“-t mondott rá az ezredparancsnok és így a nagyváradi Vilmos huszárak közé került.

Ez év augusztus havában vonult be Csaplár István a katonaközpontba. A 7-ik huszárezred második századhoz osztották be kovácsnak. A cifra ruha, a tollforgó csákó, a sarkantyús csizma nagy bánátnál semmit sem enyhített.

A fényes dolmány csak égette testét, a bokrács csákó mázós sulyilvány nehezített fejére, a sarkantyús csizma a téli harang szava volt élettel. Csaplár István ezt a nagybánátnál éppen nem respektálták fel-

lebbvalói. Szűrés és káromlás érte a legkisebb tetteit és talán még az ütlegetés sem volt ismeretlen lenyitő eszköz azok kezéből.

Egy szomorú napon, amikor ismét Csaplár volt az szidalmazások közepén.

— Meglássátok itt hagyom én ezt a kíméletlen dietet — szólott Csaplár bajtársának.

Azok csufondárokodva felelték neki vissza:

— Van is neked ahhoz merészed, te pulya!

És Csaplár István beváltotta fogadkozását. Elszökött a katonai nyomor elől egy olyan helyre ahová nem követheti sem káplár nádpálcaja sem a hadnagyoska pökbendi szitka. A jó Csaplár István, a halálba szökött.

Ma reggelre a kaszárnya egyik bokrában felakasztva találta az őrájárát a bánatos huszár. Ejjel egy három órakor mentél, hiányos öltözetben kiszökött az udvarra és nadrag szíjjával a kaszárnya udvaránál kis, alig egy méternyi cserjéjére felakasztotta magát. A cserje oly alacsony volt, hogy lábai a földet súrolták és hogy úgy látszott, mintha térdelt volna a földön. Csak pártalán kikiergője és elszántága vall öngyilkoságra, mert máskülönben ez a helyzet, büntényre engedne következtetni.

Csaplár holttestét azonnal őriztetni akarta az őrájárát és a bámuló népet gyerekes katona tartoztatva fel addig, míg Szur a József dr. ezred orvos megérkezett, aki azután konstátálta a halál beálltát.

A holttestet a katona kórház halottas kamrájába szállították, ahonnan holnap délután akarják lovpa eltemetni.

A körül állók, a jезmanuk azt sugdosták, hogy a katona testén kék és zöld utas foltok láthatók, amelyek kegyetlen kínzásra engednek következtetni.

A téparancsnokok ezek dacára nem akarja a holttestet felboncolni, hanem csendesen, mintha legtermészetesebb dolog volna, hogy egy munkásember, akit huszárnába bújtatnak, előbbja magától halálra lép. Vagy talán félnék az igazságtól?

Követeljék, éppen az igazság érdekében, hogy a szerencsétlen Csaplár holttestét boncolják föl s az akinek a lelkiismeretét terheli ennek a fatal életnek kioltása vegye el méltó büntetését, ha mindjárt arany galériát visel is, avagy ha militárisus a neve.

A postások szervezkedése.

Gyűlés Nagyváradon.

Országos szövetséget alakítanak.

Nagyvárad, okt. 19.

(Saját tudósítónktól.)
A gazdasági fejlődés és a létező valószínűleg folytatónak tartásából válsás nélkül-szerűleg a szervezkedés irányába hajlítja a társadalom összes rétegeit. A vasutasok, a bírák, a tanítók, akik még nemrégiben háborzongással hallották a szervezkedés szót, ma mindannyian töretlenül híveit lettek ennek az eszmének.
Az ő nyomukban haladnak most a posta és távírda hivatalok tisztjei, a tanítók és szolgái, akiket a nyomorúságos gazdasági helyzet szintén a szervezkedés útjára hajtott.

Ma este a vasuti posta és távírda hivatal helyiségében gyűlés jötték össze a nagyváradi posta és távírda alkalmazottak.

A gyűlésen előnként Krammer József postafőnököt választották, a ki felkérte Niedermann Antal postá és távírda titkár, hogy ismeresse az érdekelteket a szervezkedésről. Niedermann Antal ismereti a posta és távírda tisztviselői mostoha gazdasági helyzetét, melyet a szolgálati viszonyok terhes ulda még türethetlenebbé tesz. A budapesti postások megmutatták már a helyret javításra vezető utat, amikor ajánlották az országos szövetségben való szervezkedést, melyet már a jövő év folyamán meg kell választani. A szervezkedést azonban kerültenként kell végrehajtani, s ajánlja, hogy a nagyváradi kerület szervezkedése egy 25 tagu bizottságot válasszanak.

Több helyesítő lefolyás után megválasztották a bizottságot s ezzel a gyűlés véget ért.

Rákóczi hazajön.

Nagyvárad ünnep.

Szűneteljen a napmunka.

[Nagyvárad, okt. 20.]

(Saját tudósítónktól.)
Hozzák a fejedelem, nemesokára jönnek a bujdosók hmvai vissza Magyarországra, melynek népeért szabadságért történt vértüknek hullása. Ünnepel az ország, a választófalak ledőlnek, minden ember egyként várja a megszentelt hivatalt. A szűgyentörvényt, melynek bűnyegérjűk nyomták a mostani agrár hazafiak elődei, a nemzet egyhangú követelése kitérőbe a törvényből. Teljes most az öröm s nincs az országban egyetlenegy zuga, ahol ne emlékeznének meg kegyeletes önpépek keretében a nagy fejedelemtől a bujdosó társairól.

Október 27-én érik el a hmvak a hazai föld vezértartta régeit, hosszú, sok esztendősz számkivetés után. Nagyvárad város törvényhatósága is elhatározta, hogy ünnepként szenteli meg október 27-ikét, az a napot, amikor a magyar képviselőház

küldöttsége átveszi a hmvakat az ország határára. Ünnepel a Nagyvárad városa s ezen a napon szűnetel mindenütt a munka. A város polgármestere felhívást intézett Nagyvárad polgárainak, hogy csukják be a möhelyt, a hivatalosokat, tegyék le a munka szerszámokat s vegyenek részt a nagy fejedelem emlékének szentelt ünnepségekben.

Az ünnepi nap programja a következő:

Az ünnep napján reggel kilenc órakor háláadó istentisztelet a római katolikus székesegyházban. Délelőtt 11 órakor lesz a város hivatalos ünnepe, amikor a törvényhatóság a városbáz közzgyűlési tereben rendkívüli közgyűlést tart s a diszokgyűlés keretében emlékezik meg Rákóczi Ferencnek nagy szabadságért folytatott küzdelmeiben szerzett halhatatlan érdemeiről.

Nagyvárad polgársága bizonyára nem fog megfeledkezni a nagy szabadságos érdemeiről s nem lesz egyetlen ember sem, aki nem ünneplné az ő megdicsőült emlékezetét.

Öngyilkos, aki jelentkezik.

Életunt öreg ember.

Gyógyítsanak meg.

Nagyvárad, október 20.

(Saját tudósítónktól.)
Tegnap délután egy dult arcú férfi jelent meg a debreceni kózkórházban, kezében egy füstfűgő revolvert szorongatott.

Fejbe löttém magam — dadogta haláláspadatan. — Mentessenek meg kérem!

Az érdekes öngyilkosok tudósítónk a következőket jelenti:

Darvas Ferenc, debreceni kegytiszti mester — aki már 70 éves, törődött öreg ember — megunta életét. Valaha jobb időket látott, de öreg-ségére csak bánat és keserűség jutott osztályrészül.

Ez aztán buskomorrá tette úgy, hogy elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Magához vette tegnap délután 6 lövető revolvert és kiment a nagy erdőre, hogy elpusztítsa magát. Egyik tisztán levolt, revolverét halántékához szorította, magára lött. A revolver elhalt, de a golyó célt tévesztve az arccsontba furódott be.

Az öreg öngyilkos nem vesztette el eszméletét, hanem a legközelebbi rendőrállomáson jelentkezett és a rendőrel együtt bement a kózkórházba.

Ett a rendőrnek átnyujtva revolverét, eceket mondta:

— Ezt meg magának adom, én úgy sem leszek többet öngyilkos.

Bevitették a kórházba, ahol ápolás alá vették. A késő esteli órákban a rendőrség is kihallgatta az öngyilk-

HASZNOS ÉS ÉRDEKES KLEIN TESTVÉREK

vászon- és női-divat áruházban

Szent-7. Assisi-tér, Hódás-templom mellett.

Ingyen adunk egy 120 K értékű varrógépet, 21 K önköltséglünk megtérítése mellett: mindazon bevételnek, ki üzletünkben, bármily kis tételeknek is, 400 koronát vásárol. Őszi szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítősi cikkek, szőrmeáruk, választéka elmarást keltenek bevételünkben. Olcsó árúinkat és megbízható kiszolgálásainkat nagyszámú bevételünk igazolják. — Helyi és vidéki telefon 584.

koat, aki érzékenykedően panaszkolta el, hogy azért lett öngyilkos, mert ő, mint mesterebb alkalmiázt nem kapott és felesége tartotta ki. Felesége kosztot adott diákoknak, de ez nem hozott annyi jövedelmet, hogy még a legszűkebbesre is jutott volna belőle. — Ezért akarta megát elemezteni.

A rendőrség a vallomást jegyzőkönyvbe vette. — Az öreg öngyilkost a kórházban ápolják.

HIREK.

A bíráló választmány ülése. Nagyváradi város törvényhatósági bizottságának bíráló választmánya ma délután Glac ez Antal főispán elnökletével ülést tartott, az előterjesztett tárgyszorozaton Rádó Ignác és Várady Odón felelőszései szerepeltek. Mindketten a virulisek ügyvezetőikbe való felvetelüket kérték, a bizottság azonban fa törvényes formasságok elmulasztása miatt mindkét kérést elutasította.

Arany érdemkereszt. Fejér Elek nagyváradi iprodiktusnak nyugdíjaztatása alkalmából az arany érdemkeresztet adományozta a király.

Az adófelszámolások kérdése. Tudvalevő dolog, hogy az idei adópréskitán munkája ellen az adózó polgárok szárai adtak be felszámolást. Ezekre a felszámolásokra a pénzügyigazgatóság nagy munkatöltődése következtében csak november hó közpeze táján kerül a sor. A felszámolási bizottság hat tagja van, amelyek közül némat a városi községélyek választott, némat pedig a kereskedelmiügyi miniszter nevez ki.

A villamos vasut miszériái. A villamos vasut igazgatója panaszos beadvánnyal fordult Nagyváradi város tanácsához. Elmondja, hogy a villamos műmél levő vízmedencékhó kiszárvítottá váv kellő lefolyás hiányában a vasut pályatérére folyik, ami nagy kárt tesz az alapépítményekben. Ugyancsak ez áll az utcai csapadékvízek lefolyásánál is. A villamos vasut igazgatósága kéri a tanácsot, hogy ezeket a miszériákat sürgősen és feltétlenül orvosolja.

Meghosszabbított vasut engedélyek. A kereskedelmiügyi miniszter mai leiratában értesítette Nagyváradi várost, hogy a Soboszló-nagyváradi, valamint Berettyóújfalusi-szekélyhídi keskenyágányú helyfedező vasutakra az előmunkálai engedélyt 1907. évi szeptember hó 10-éig meghosszabbította.

Kedélyes estély. A réti ifjak köre holnap délután hat órákor egyteli helyiségben érdekes műsorral kedélyes estélyt rendez. Érdeklődőket szivesen látják.

Hálátlan város. Érdemtelenség mutatkozott Arad városa egy olyan jótéményre, mely pedig pártját ritkítja. Valtzer János gróci vagyongyáros annak idején szülővárosára, Aradra egy milliót érő vagyon hagyott azon kikötéssel, hogy neki méltányos sziemlék állítsanak. Arad el is tette a hagyomá-

nyozott összeget, de a kikötést csak nem teljesítette. A közelet arra kész-tette az elhunyt millionos özvegyét, hogy egy gráci cég által olyan sziemlék emeltesse Aradon, melynek kirtele méltó volt a nagylekú adakozókra. A sziemlék költségei 34000 koronát tetten ki és az özvegy felszólította Arad városát, hogy térítse meg neki ezen összeget. De a hálátlan város nem tett eleget a felszólításnak, így az özvegy most már per utján kókevele a sziemlék árát. Az első fokú bíróság el is marasztalta a várost a kókevel összehelyen, de Arad felebezett úgy hogy most a gráci felszólítás helybenhagyta az előfokú ítélet és végrehajási terhe mellett 8 napi fizetésre ítélte Aradot. — Ilyen hálátlan jótémőjével szemben egy város Bizonyi meg kezeletesebben öriemnek emléket és sürgősen teljesítsenek bármely kikötést, melynek árán a város egy millióhoz jutna. Akar szobrot is állíttatnak a nagylekú örökgyárának. Miért is félhátat intézünk a világ minden millionos-sihoz, hogy aki hagyományozni óhajt, jusson eszébe Nagyváradi, soha nem ismert hálasságot fog itt tapasztalni.

Felmentett gyilkos. Az alkóhol észbontó hatásáról tanuszkodik innét az a bünesset, melyet tegnap és ma tárgyalta a nagyváradi esküdtészek. Ez év június 4-én történt, hogy Lovas Károly zsadányi parasztember a falu nagy korszmájában borozottat Benedek Lajos odaváló lakkossal. Eleinte barátságosan beszégettek, majd mikor a bor már a fejükbe szállt, hangosabb lett a beszéd, ilyen borközi állapotban összekaptak valami csekélységen, a szóváltás hevében Benedek neki ugrott Lovasnak és erősebb lévén, leterpette ellenfelet és fogtatni kezdte. Lovas erre előkérte a kését és hogy ártalmatlanná tette Benedeket, hasba szarta vele. A szenvedett sérülésbe Benedek Lajos öt nap múlva meghalt. A kir. ügyészség halált okozó súlyos testi sérítés büntette miatt való áll helyezte Lovas Károlyt.

Az esküdtészi tárgyaláson Csüttyök Béla elnököl a vádat Górombe István kir. ügyész képviselte, a védelmet Póynár Szever látta el. A vádlott töredelmes beismerést tett és a vádvevényeket, hogy önévédelemből követte el tetteit, továbbá, hogy Benedek igazga ember volt. Így értelemben vallottak a nagy-szám tanúk is. A vád és védbeszéd elhangzásával az esküdtek rövid tanácskozás után nem bünessnek mondták ki a vádlottat, mire a bíróság felmentette. A vád és védelmet képviselői helynyugodtak az ítéletre s így az ítélet jogerős.

Újabb bombamerénylet terv. Kronstadtól jönek: Erős katonai fedezet alatt több politikai foglyot kísérték a törvényszék épületébe. Ez alkalommal a törvényszék előtti letartóztatott egy Vlassovski nevű katonát, aki a foglyokat kísérő katonák egyikének egy csomagot nyert meg a kezébe, avégből, hogy azt a csomagot megnyisságták, benne bombát találtak.

Gyilkos csendőrök. Szokolnik jelentek: A zásznagykunozatnokokgyei Tiszasszentem mellett szőlőkben lakik Botka Bálint rossz-

hírű ember, akinek az utóbbi napokban is meggyűlt a baja a csendőrséggel egy nagyobb rablási esetből kifolyólag. Két csendőrt kiment a lakására, hogy házkutatást tartson, azonban Botka a csendőrök előadásá szerint, nemcsak ellenzolgált, de revolvérből a csendőrök lött, de nem talált. Erre mindkét csendőr lekaptá a kezét és Botkára lötték, akit a golyók találtak és halvaesté össze. A vizsgálót megindították.]

Bihar-mulató. Az ormeut kedvölözönöz ismét a szó szoros értelmében véve teljesen kieltögtű műsor mutatkozott be a Bihar-mulatóban. Nem kivételek közt, egy attrakciók-kal lepat meg bemutatnak Breyer igazgató, amelyben ritkán van részünk. The Robertoz zenekarból és tárgyalóművészek frenetikus taposót arának nap-után. Dolly nővérek ének és táncoktossé páratlan. Sok taposót kap Ritmanóczy Gizella aválkozó útonosok, Gyurkovics Ábel gróci komikus, Hajnal Kiliás az ügyes Fedőz útonosok. Jömmel láttuk a szinpadon, Gárdonyi, Sziklai, Faragó a régi volt. Az előadás végén egy új zsidó tárgy tragikomédia meg: A vén hegedős (Joki Geiger) cimén.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Vasárnap: délután Kis tiszteletos.

este Vig özvegy.

Hétfő: Vig özvegy.

Kedd: Vig özvegy.

Szerda: Vig özvegy.

Csütörtök: Baccarat.

Péntek: Vig özvegy.

Szombat: Rákóczi fia (itt először).

Vasárnap: Rákóczi fia (másodszor).

Hétfő: Rákóczi fia (harmadszor).

Vig özvegy. Ma vasárnap este tarja meg a Szigligeti színház a Vig özvegy című szatizációs sikerkövet aratot nagy kiállításos opkrét bemutatóját. A drab előrelátalólag Nagyváradi is úgy sikert fog aratni, amennyiben az igazgatóság ez alkalommal különösen nagy gondot fordított az előkészítésre és a vendégszer. A három felvonásos gyönyörű zenéj Lehár operet kellő előnyösítésre az igazgatóság teljesen új fényes díszletekről és kosztümökről gondoskodott.

LEGUJABB.

Megemissített mandátum.

Budapest, októ. 20. A királyi kuria több napi tanácskozás után ma kirdette ki az ítéletet, amelyet a párdányi kertlet képviselőjének, Kiszely Kálmánnak mandátuma ellen beadott petíció ügyében hozott. A Kuria a petíciókat helyt adott és Kiszely mandátumát megemissította.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradi gabona-piacs.

Lakatos J. József cég jelentés.

Az üzlet irányzata: lanya.

Buza 12.60—13.20

Róza 10.40—10.60

Zab 11.80—12.20

Uj arpa 11.80—11.40

Uj Tengeri 8. — 8.20

ő tengeri — — — —

REGÉNYCSARNAK.

A csoda-ember.

Francia regény.

(Folytatás.)

28

Hétfelen sem ez ostoba fecsegés, sem anjya vigasztalása nem bírta megnyugtanni.

— Látod — mondá végre az anjya, — ez a mulki egy ve' nekéd való férj, ő egy hóbortos fickó és mi ezerszer megbátam, hogy ott Tonkingban hozzá adtalak. Nem vesztendő sokat veles, ha . . .

— De, ha hibái is vannak, ő férjem én is szeretem.

— No ugyan, derék egy férj! Epen akkor tünik el, amikor megkapta a pénzét és nem tudom mi módon, hirtelenért tette szert. Különbben talán jól is járt, mert a nagy hire nem tartott volna sokáig.

— Mégis ő készítette e hircs szobrot . . .

— Ez is nagyon érthetetlen dolog, kicsikém. A szobor sem nő ám ki a földből, mint a gomba. Hiddm mondjia, hogy meg akart bemutatni lepmi, mégis látnunk kellett volna a modellt, a mintázást, idejárt volt az öntő, aztán neki is sok dol' akadt volna. Valami csalást gyánót. Nem bánom én, de agódo érte.

— Milyen jó feleség vagy te. E pillanában egy látogató a furakodott az ajtón és átnyújtotta a névjegyét, melyen ez állt:

Boissanod Isidore
telakozódást igényk. A család ny
galma' valinai igazgatója.

— Bémóisanatne asszonyhoz v szeresem?

— Igen, uram, — felelt Hélf a névjegyét olvasva.
— Asszonyom, — szót a emberke egy szőre letelepedve, névjegyem elurta önnek kiléteme és a családok érdekében működő és dicsekedés nélkül mondható-hogy nekem sikerült minden. Sok ügyesebb ügynökeim vannak, ő a rendőrségnek, mert meg kell fizetni a tehettség; én nem furakodom, fényesen díjazom az emberemtelmeimöt pedig igen csekély díjat veszek. Igen kevés előleget veszel csupán az előzetes kész kiadások és csak az ügy sikeres lebonyolítá után nyujtom be a költségjegyzék felmondatom: tace, csitt, simerer pedig — egy csukott szájj . . .

Ezalatt Hélfene személyre vette a kövérképű, hosszú pofaszakállú idegeni, ki folytonosan mosolygott de ravas, bizonytalan tekintete nem indította őt bizalomra.

— Uram, — mondá végre, nem értem meg jól, amit től kíván . . .

— Az ügyök bánatos díszkrét a tot öblöt.

— Oh istenem, asszonyom, ige egyzáró az egész dolog. Iród azonnal értesült a hircs művészt tünéséről és én idiesítettem, szolgáma felolajánani kedves férje kuta sára.

— Be kell vallanom, hogy e nem följelentem az esetet a rend őrségnek. Meg kell várni az eredményt.

— Oh, asszonyom, ne állítsa magát; a rendőrség nem fog tenni semmit. Magunknak kell cselekednünk, még pedig sietve, különben elveszítjük a nyomát.

(Folyt. köv.)

STERN JAKAB első nagyváradi villanyerőre berendezett rész- és harangöntődéje

Tisztelettel értesítom a t. közönséget, hogy évek óta fenálló föhírnevű **hőeres és vízveszték üzemem** bővítettem ki és **gázizzófény** készítőit és üzletet átvettem és azt is ugy rendeztem be, hogy bármely **Acetylén** felfeszítő gépcímre és értesítem, hogy egész berendezéseket csatlakoztathatók szállíthatóval Tisztelettel:

STERN JAKAB
Nagyvárad, Kert-u. 1. sz.

15-20

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
Aki látat, földet, szőlőt, zongorát, leinabalmot, butort vagy holmit el akar adni, vagy fizetést venne
Aki tanítót, levelet vagy nevelőnt, bönnet, vagy nyelvmestert keres
Aki kereskedelmi cikkeire, ipari termékeire vesztet keres
Aki ismeretséget akar kötni
Aki előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni
Aki lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni
Aki olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
Aki közönségi alkalmat akar venni (nép szűni vagy föltérsz nem)

Az összes eredményt
ér el, ha az
„E L O R E”
apró hirdetésit rovatát
igénybe veszi.

vesztet közzétek és biztos silyert ér el
adhatja meg! mert ha csak egy kicsit
gondolkozik, okvetlenül
arra, hogy évek óta van hirdetés
nem valóján.

hírdetés az egészről helytelen csak
négy fillér.

nyeknek és állandó külföldi ingyen.
munkásoknak.

ökusz zér 5 kilós postacsomag 8 K
70, Kicsinyben legutána
nyosban! WD virsli, füstölt hús-
halikonervék, házikenyér, fűszer

diétán feltétlen, szűri borket,
mege szőlő, Gyomozásosnak barát!
lapható: STERN SOMA-nai,
agyvárad, Nagypiac-tér. 101

Csak rövid ideig
duror-elárúsítás
rendkívül olcsó árban,
Fekete-Sas épületben Kossuth Lajos-u.
Csak november 1-ig.

Kávé, tea, sárménkedésűt ingyiban
umel ki védekezni! Tiszta
üzletben szerezheted. 114

Lapkihirdők
ak, nők és 15 éven felüli fiúk felvételt
az „Műre” kiadványaitában, Zöldfa-
32. sz. (Nagypiac-tér mellett).

Dr. POLITZER JAKAB
anatomiuma és vizsgyógyintézet
Nagyváradon Szallagy Dersó-u. 7.

Bejáró és bennlakó betegnek
egész éven át nyitva.
Kifutó gyógyeremények.
Alendó orvos felügyelt Olcsó árak.
Penzio saponata (lakás és étetés) 5 és
7 korona. — Prospektussal és felvált-
postással szolgál.

Dr. POLITZER JAKAB,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

VERŐ EDE
könyvnyomdája és papírkereskedése
NAGYVÁRAD, Kossuth-utca 12.
Telefon szám 024.

Modern iroda
berendezések
raktára.

NYOMTATVÁNYOK
izlésesen készíttetnek.

Apró hirdetések felvételnek
Ujvárosban: Nagyteleki u. Weintraub
Mór; Szt.-László-téren; Berkes Mór,
Kölcsevici-utcán; Huszár Adolf fiók
kiadványváltókban, ahol napunk egyes
számai is állandóan kaphatók:

„Öriási”!
óra és ékszer nagy
raktár.

Legelőbb bevásárlási forrás.
Ferderber Testvéreknek
Kossuth-utca, Bihar-kévéház-
zal szemben.
Főlk-üzlet Zöldfa-u. Horvath cukrász mellett.

A Fekete Sas szálloda épü-
letének lebontása folytán
óra-ékszer- és látszer
üzletem,
óra javító műhelyem
Fő-utca, orsolya-zárda épületbe
helyeztem át.
Szilágyi Géza és Társa.

Óra-, ékszer-, arany-
és látszerészeti cik-
kek kaphatók

Kepes Márton
mórács és ékszerész
Nagyváradon, a színház oldalánál.
Kérem a helyes címre figyelnem.

♦ Olcsó bevásárlási forrás. ♦

Kraus Jakab
cím- és cégfestő
Szacsavay-utca

ajánlja a nagyérdemű közönség
szives figyelmébe

cím- és cégfestő
műhelyét,
mely szűkben a legutányosabb
árak, gyors és pontos kiszol-
gálással áll a t. megrendelők
rendelkezésére.
Telefon: 393. 13-25

A nagyérdemű közönség szí-
ves tudomására hozom, hogy
hazilag berendeztem

— mosodám —
megnyitottam,
melyben csak tisztán szappan-
nal és vízzel mosatok. Selyem-
ben a förtömosás ki van zárva
és a ruha a gép rongolásától
mentve van.
Kivételre a ruhát elhozatom
és tisztán ha szállítottam.
E nézet szerint körem a n. e.
közönség becses pártfogását
Tisztelettel

őz. BAKOS FERENCÉ,
Fő-utca 12. szám, Apolló-épület.

TELEPHON
az egész megyére 626.

Első Biharmegyei és Nagy-
váradi

műbútorgyár

Ajtalom a leggyorsabbútól a leg-
modernebb kivitelűt a saját gyár-
ban készült szőnyegek, ebéd-
háló kávéházi és szállodai
berendezéseket a legelsőidőben
gyári árak mellett.

Rajkok, költségvetések kiváncsi
díjmentesen.
11-100 Raktár és iroda: 29
Kispac-tér. Holdas templom
mellett.
Telepek: Kolozsvári-utca 39.
és Kispac-utca 2.
Büchler Márton
bútorgyáros.

Gyors és pontos kiszolgálás!

GROSZ ADOLF
minta cipőüzlet
NAGYVÁRAD
Fő-utca, Bazil-épület. Telefon 571.

Van szerencsém a n. e. közö-
ség szives tudomására hozni,
hogy üzletemet teljesen meg-
naggyobítottam. Raktáron tartok
mindenfélé
férfi női és gyermekcipőket
ugyszinte mérték utáni rendelé-
sek 48 óra alatt elkészíttetnek,
fájós és érszűknyű lábakra
különbö gond fordították javítá-
sok elfogadtatnak.
Tisztelettel **GROSZ ADOLF**
cipészemester.
Városi és vidéki telefon 571.

**Butorraktár és
kárpitós üzlet!**

Tisztelettel h. tudomására hozom a
nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet
Telék-u. 24. sz. alá helyeztem
a mai korak megfelelő, legújabb
modern stílus butorokkal rendeztem be
Raktáron tartok ebéd-, hálószoba
berendezéseket és szalon gar-
niturákat és minden a szakmájához
munkák nálam a
legelőbb árban szereshetők be,
ugy hogy már egész Biharmegye Pelley
butorraktáráról beszélt. Ugyis minden
esztendőlyos munkát saját műhelyemben
készítek és raktáron tartok.
Teljes tisztelettel
PELLEY SÁNDOR,
butorraktáros.

Penz!

Olcsó tőketerlesztéses köl-
csönöket 10-75 évre folyósít,
ugyszinte régi, drágább kamatu
kölcsönöket kicserél (konvertál) a
lehét legelőbbidőben idő alatt,
házak, szőlők, földbirtokok
örök árban való adás-vételét
vagy bérletét a legelőbbidőben
eredményrely közvetlenül.
Földbirtokok parcellázását
saját költségén elvállalja és finan-
ciorozza
Faludi Ignác,
volt lakarekpenári titkár bankbizo-
mányi és ingatlanforgalmi irodája
Nagyvárad, mézáros-utca 2. sz.

